

Στον αστερισμό της αριστερής μελαγχολίας

12. Γιατί ο κριτικός δεν έγραψε για το βιβλίο σας;

Είστε κάποιος νέος ή δόκιμος συγγραφέας και περιμένατε πως ένας κριτικός θα έγραφε δημόσια ή ιδιωτικά για το καινούργιο βιβλίο σας αλλά φαίνεται πως δεν θα το κάνει. Πού μπορεί να είναι το πρόβλημα; Θα πάρω για παράδειγμα την περίπτωση μου ως κριτικού, που μου είναι πιο οικεία, και θα μιλήσω προσωπικά για να εξηγήσω. Αν δεν έγραψα τίποτε για κάποιο βιβλίο σας, μάλλον έγινε ένα από τα παρακάτω:

— Δεν γνωρίζω το βιβλίο, δεν ξέρω καν ότι κυκλοφόρησε.

— Είναι έξω από τα ενδιαφέροντά μου και δεν το διάβασα. Υπάρχουν πολλά είδη βιβλίου με τα οποία δεν ασχολούμαι. Δεν παρακολουθώ τα πάντα.

— Ακόμα και ανάμεσα στα βιβλία που εκτιμώ κάνω αναγκαστικά επιλογή. Δεν προλαβαίνω να σχολιάζω όλα όσα το αξίζουν.

— Το διάβασα αλλά δεν το κατάλαβα αρκετά. Μου άφησε πολλά ερωτήματα που δεν μπορώ να απαντήσω.

— Το διάβασα και σχημάτισα αρνητική γνώμη που προτιμώ να μην εκφράσω.

— Μου το στείλατε αλλά δεν διευκρινίσατε γιατί το στείλατε συγκεκριμένα σ' εμένα, και αναρωτήθηκα πώς να το προσεγγίσω. Όταν παίρνω άγνωστο βιβλίο αγνώστου συγγραφέα είναι δύσκολο να κάνω μόνος μου όλη την προπαρασκευαστική έρευνα.

— Δεν τοποθετήσατε το βιβλίο σε κάποιο πλαίσιο αναφοράς, συσχετίζοντάς το με κάποια συναφή έργα και σχόλια. Έπεσε στα χέρια μου ουρανοκατέβατο.

— Υποψιάστηκα/αντιλήφθηκα πως μου στείλατε το βιβλίο σας χωρίς να έχετε ιδέα για το δικό μου έργο. Δεν ξέρατε σε ποιόν απευθύνεστε.

— Δεν λειτουργώ στο δικό σας πολιτιστικό περιβάλλον. Ζω σε άλλη χώρα, με πολύ διαφορετικές συνθήκες ζωής, με αποτέλεσμα οι αναγνωστικές μου συνήθειες να διαφέρουν από τις ελλαδικές.

— Έχω υπ' όψιν μου να γράψω για σας ή να αναφερθώ σ' εσάς αλλά δεν έχω βρει ακόμα την κατάλληλη ευκαιρία.

Μην σπεύδετε λοιπόν να αποδώσετε την σιωπή του κριτικού σε κακές προθέσεις (θέλει να σας βλάψει) ή κακές περιστάσεις (το βιβλίο χάθηκε). Υπάρχουν κι αυτές αλλά δεν επικρατούν. Η ζωή του σημερινού κριτικού, όπως και του συγγραφέα, είναι γεμάτη απαιτήσεις και πιέσεις. Έχει κι αυτός τη δική του «αριστερή μελαγχολία». Όταν του στέλνετε ένα βιβλίο σας, που θα προστεθεί σε μια στοίβα άλλων βιβλίων που ήδη διεκδικούν την προσοχή του, σκεφτείτε μήπως μπορείτε να τον παρακινήσετε ή διευκολύνετε να το προσεγγίσει, με τους δικούς σας πάντα όρους. Χωρίς την υποστήριξή σας, το βιβλίο σας από μόνο του μπορεί να καταφέρει πολύ λίγα πράγματα.